

Βιέννη, 30 Ιανουαρίου 1999

Ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Κώστας Σημίτης, κατά τη δεύτερη ημέρα των εργασιών της Συνόδου των Ηγετών του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος, παρουσίασε την πολιτική του εισήγηση με θέμα “το Μέλλον της Ευρώπης”.

Η εισήγηση του Πρωθυπουργού απαρτίζεται από τρεις θεματικές ενότητες που αφορούν :

- α. Γενικές Παρατηρήσεις
- β. Την Agenda 2000
- γ. Την Απασχόληση

α. Προβαίνοντας, στην αρχή, σε κάποιες παρατηρήσεις γενικής φύσεως, ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ τόνισε τα εξής:

- ♦ Η επιτυχής δημιουργία του ενιαίου νομίσματος, του ευρώ, προαναγγέλλει αδιαμφισβήτητα μια νέα εποχή στην ιστορία της Ευρώπης. Ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πέτυχε έναν από τους σημαντικότερους στόχους της: Τη θέσπιση του ενιαίου νομίσματος. Έτσι έδωσε νέα ώθηση στην ενοποίηση, στην αυγή του 21ου αιώνα. Γιατί το ενιαίο νόμισμα, το ευρώ, πέρα από ευρωπαϊκό επίτευγμα, αποτελεί ταυτόχρονα μια τεράστια “πολιτική επένδυση” για το μέλλον της Ευρώπης, τη σταθερότητα, την ειρήνη και την ευημερία της ηπείρου μας.

Κατά συνέπεια, η διασφάλιση της ομαλής ανάπτυξης του ευρώ, ως ενιαίου νομίσματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα αντικαταστήσει τα εθνικά νομίσματα από 1/1/2002, αποτελεί μια από τις πρώτες προτεραιότητές μας.

- ♦ Ωστόσο, ταυτόχρονα, οφείλουμε “να προχωρήσουμε πέρα από το ενιαίο νόμισμα”. Εμείς, οι σοσιαλιστές, έχουμε χρέος και καθήκον, για λόγους πολιτικούς, ιστορικούς και ιδεολογικούς, να διαμορφώσουμε το περιεχόμενο της Ένωσης, ως χώρου δημοκρατίας, ειρήνης, κοινωνικής δικαιοσύνης, ίσων ευκαιριών, ελευθερίας και ευημερίας για όλους. Οφείλουμε να προσδώσουμε μια νέα πνοή και ένα όραμα στο περιεχόμενο της Ένωσης, κατά τρόπο που να αντιστοιχεί στις κοινωνικές αξίες που πρεσβεύουμε και στα πολιτικά ιδεώδη που ενστερνιζόμαστε. Σε μας τους σοσιαλιστές εναπόκειται να κινητοποιήσουμε τους Ευρωπαίους πολίτες, τις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Γι’

αυτό και οι ευρωεκλογές τον Ιούνιο μας προσφέρουν μια εξαιρετική δυνατότητα.

- ♦ Η Συνθήκη του Άμστερνταμ τίθεται σύντομα σε ισχύ σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. αφού ολοκληρώνεται η κύρωσή της από τα εθνικά κοινοβούλια.
- ⇒ Ένα από τα βασικά της κεφάλαια είναι η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης. Για να μην παραμείνει γράμμα κενό, απαιτείται η ανάληψη πρωτοβουλιών και η θέσπιση των αναγκαίων μέτρων για την ανάπτυξή της. Είναι καιρός πλέον η Ένωση να διαθέτει όλες εκείνες τις λειτουργικές δυνατότητες που θα της επιτρέπουν να διαδραματίζει έναν ενεργότερο ρόλο στην πρόληψη και την επίλυση κρίσεων.
- ⇒ Ένα άλλο ζωτικής σημασίας κεφάλαιο είναι το θεσμικό μας σύστημα. Απαιτείται η ενδεδειγμένη μελέτη της μελλοντικής μορφής του, προκειμένου να καταστεί δημοκρατικότερο και αποτελεσματικότερο, τη στιγμή μάλιστα που σε λίγα χρόνια η Ένωση θα απαριθμεί 25 και πλέον κράτη-μέλη.
- ♦ Και θα ήταν ασφαλώς παράλειψη, εάν δεν ανέφερα επιγραμματικά τις άμεσες προτεραιότητες (που είναι σε όλους σας γνωστές) και στις οποίες επικεντρώνονται από τούδε και στο εξής οι προσπάθειες της Ένωσης:
- ⇒ Ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο της "Agenda 2000"
- ⇒ Προώθηση της κοινωνικής Ευρώπης
- ⇒ Προώθηση της πολιτικής Ευρώπης
- ⇒ Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Κώστας Σημίτης, αναπτύσσοντας στη συνέχεια τη δεύτερη θεματική ενότητα της εισήγησής του που αναφέρεται στην "Agenda 2000", υπογράμμισε τα εξής:

- Προέχει η επιτυχής ολοκλήρωση αυτού του πακέτου διαπραγματεύσεων ζωτικής σημασίας μέσα στον προβλεπόμενο χρόνο (δηλαδή, έως τα τέλη του Μαρτίου) για δύο κυρίως λόγους:
 - * Πρώτον, για τη διασφάλιση του γεγονότος ότι οι απαραίτητες νομικές ενέργειες που θα επακολουθήσουν, θα προηγηθούν της διαλύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του Ιουνίου.
 - * Δεύτερον, η επιτυχής ολοκλήρωση της "Agenda 2000" αποτελεί την προϋπόθεση για την επιτάχυνση των διαπραγματεύσεων διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ωστόσο, όσο και εάν αυτό επείγει και είναι σημαντικό, το τελικό αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων για την "Agenda 2000" πρέπει να είναι "ένα καλό πακέτο" τόσο για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και για κάθε ένα από τα κράτη-μέλη χωριστά. Το τελικό αποτέλεσμα πρέπει να είναι ένα πακέτο που θα συμβάλει αφ' ενός μεν στην ενίσχυση της σταθερότητας του προϋπολογισμού της Ένωσης, αφ' ετέρου δε στην οικονομική και κοινωνική

συνοχή της, ενώ παράλληλα θα της προσφέρει τα απαιτούμενα μέσα και τους αναγκαίους πόρους για:

- ⇒ την εκπλήρωση των οικονομικών στόχων της
- ⇒ την υλοποίηση των πολιτικών της
- ⇒ την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων της, κυρίως αυτού της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Κατόπιν αυτών, θα ήθελα να προβώ στις ακόλουθες επισημάνσεις:

Πρώτον, θα ήταν λάθος να αναζητήσουμε λύσεις τεχνητής σταθεροποίησης των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι αρχές της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της υγιούς χρηματο-οικονομικής διαχείρισης πρέπει, αναμφίβολα, να εφαρμόζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Ωστόσο, η προσπάθεια αυθαίρετης παγίωσης του ύψους των δαπανών σε κάποιο σταθερό ποσό, τη στιγμή που ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται μόλις στο 1% του ΑΕΠ των κρατών-μελών της Ένωσης, θα αποτελούσε μάλλον έναν κοντόφθαλμο τρόπο προσέγγισης. Απαιτείται να καταστεί σαφές ότι οι περιορισμοί, τους οποίους εφαρμόζουν τα κράτη-μέλη στους εθνικούς προϋπολογισμούς τους, δύσκολα μπορούν να εφαρμοσθούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Κατά συνέπεια, υπογραμμίζω τη σημασία να συνεχισθούν και να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαπραγματεύσεις **με βάση την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.**

Δεύτερον, απαιτείται η επανεξέταση της χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ένωσης, λαμβανομένης υπ' όψιν της σχετικής ευημερίας κάθε κράτους-μέλους. Για το λόγο αυτό η χρηματοδότηση πρέπει να συσχετισθεί με το ακαθάριστο εθνικό προϊόν σε προοδευτική κλίμακα. Με άλλα λόγια, η συμβολή κάθε κράτους-μέλους πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τη σχετική του ευημερία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής οικονομίας. Αυτός θα είναι ένας δίκαιος τρόπος χρηματοδότησης του προϋπολογισμού, ανταποκρινόμενος μερικώς στα ζητήματα της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Τρίτον, η βασική αρχή της οικονομικής ενίσχυσης και της κοινωνικής συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 15 κρατών-μελών απαιτείται να είναι πλήρως σεβαστή. Αυτό καθίσταται ακόμη πιο σημαντικό σήμερα, μετά την ίδρυση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και εν όψει της νέας διεύρυνσης. **Η ενίσχυση της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής δεν είναι απλώς ένας οικονομικός στόχος. Οφείλει να είναι ένα ζωπικό στοιχείο της πολιτικής μας φιλοσοφίας.** Το είδος της Ένωσης το οποίο επιθυμούμε να οικοδομήσουμε δεν μπορεί, παρά να βασίζεται σε αυτή την αρχή. Γι' αυτό, τα **Διαρθρωτικά Ταμεία** πρέπει να αποκτήσουν τους αναγκαίους πόρους προς εκπλήρωση αυτών των στόχων. Και πάλι ο προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτελούν μια καλή βάση για ένα καλό τελικό αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων.

Τέταρτον, η αναμόρφωση της κοινής αγροτικής πολιτικής (ΚΑΠ) είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ομαλή προσαρμογή της πολιτικής αυτής στις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν από τα διεθνή πρότυπα παραγωγής και τις τεχνολογικές καινοτομίες. **Ωστόσο, η αναμόρφωση της ΚΑΠ δεν θα πρέπει να οδηγήσει στην καταστροφή της πολιτικής αυτής, μέσω της εθνικοποίησης ζωτικών της στοιχείων.** Η αγροτική πολιτική είναι άκρως σημαντική για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι μόνο ως οικονομική πολιτική, αλλά επίσης ως ζωτικό στοιχείο στην πορεία περιφερειακής ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής και ακόμη διατήρησης της πολιτιστικής ταυτότητας της Ευρώπης. Για το λόγο αυτό, η αναμόρφωση της ΚΑΠ πρέπει να εξισορροπηθεί και να αποτελέσει εργαλείο για την επίτευξη των παραπάνω στόχων. **Η επανεθνικοποίηση μέρους των αγροτικών δαπανών δεν μπορεί να γίνει δεκτή ως βάση είτε για την αναμόρφωση της ΚΑΠ, είτε ως λύση άλλων προβλημάτων** ("διόρθωση ανισορροπιών στον κοινοτικό προϋπολογισμό"). **Επιπλέον, η αναμόρφωση δεν θα πρέπει να βλάψει τους μικρούς παραγωγούς οικογενειακών μονάδων, ειδικότερα στις λιγότερο αναπτυγμένες Μεσογειακές χώρες και περιοχές.**

Πέμπτον, είμαστε πολύ σκεπτικοί αναφορικά, με τις ιδέες που επιδιώκουν την αξιολόγηση των οφελών της ενοποίησης μόνο από άποψη ισορροπίας του κοινοτικού προϋπολογισμού. Οι ροές του προϋπολογισμού συνιστούν μερική μόνον εικόνα του συνολικού οικονομικού αντίκτυπου (κόστος και όφελος) της οικονομικής ενοποίησης για ένα κράτος-μέλος. **Εάν επιθυμούμε να αξιολογήσουμε το συνολικό αντίκτυπο, οφείλουμε να λάβουμε υπόψη μας και άλλους παράγοντες όπως, για παράδειγμα τα οφέλη για μια χώρα από τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.**

Ωστόσο, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε το ειδικό πρόβλημα που δημιουργείται από τις υπερβολικές εισφορές στον προϋπολογισμό της Ένωσης εκ μέρους ενός συγκεκριμένου κράτους-μέλους. Όμως, η διόρθωση αυτού του προβλήματος δεν θα πρέπει να θέσει σε κίνδυνο την ακεραιότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματος των ιδίων πόρων. Θα πρέπει για το λόγο αυτό να αποφύγουμε τον καθορισμό γενικευμένων (διορθωτικών) μηχανισμών, οι οποίοι οδηγούν στη διαστρέβλωση της λειτουργίας του χρηματο-οικονομικού συστήματος της Ένωσης.

Υ. Τέλος, ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, αναφορικά με την τρίτη θεματική ενότητα της εισήγησής του που αφορά την **Απασχόληση** επεσήμανε τα ακόλουθα:

- ♦ Η αυτοτροφοδοτούμενη απασχόληση πρέπει να αποτελέσει μια από τις βασικές προτεραιότητές μας, μετά την επιτυχή θεσμοθέτηση του ενιαίου νομίσματος, του ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αντιμετωπίζεται ως

ένας ισχυρός παράγοντας στην προσπάθεια για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Για το λόγο αυτό, υπογραμμίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε στη σύνταξη ενός **“Συμφώνου για την Απασχόληση”**, το οποίο πρέπει να υιοθετηθεί επισήμως κατά τη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Κολωνία, πριν από τις Ευρωεκλογές της 13ης Ιουνίου.

Όπως είχαμε προνοήσει στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Βιέννη, πρέπει να ενισχύσουμε τη διαδικασία του Λουξεμβούργου προς συντονισμένη δράση για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Ταυτόχρονα, απαιτούνται:

- ⇒ Αύξηση των επενδύσεων σε υποδομή και χρηματοδότηση καινοτόμων μελετών, ως μέρος της στρατηγικής μας για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Προς τούτο, ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός και άλλοι μηχανισμοί (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων) μπορούν να διαδραματίσουν έναν εξαιρετικά χρήσιμο ρόλο.
- ⇒ Ενίσχυση της καινοτόμου ικανότητας της Ένωσης με την προώθηση επενδύσεων στους τομείς του ανθρώπινου δυναμικού, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
- ⇒ Εξέταση μέτρων, τα οποία πιθανότατα θα ωφελήσουν τους νέους στην αγορά εργασίας.
- ⇒ Προώθηση περιφερειακών προγραμμάτων απασχόλησης.

Αυτές και άλλες δράσεις δέον όπως περιληφθούν στο **“Σύμφωνο για την Απασχόληση”** αποστέλλοντας ένα σαφές μήνυμα προς την ευρωπαϊκή κοινωνία ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να καταπολεμήσει την ανεργία και να προωθήσει την ανάπτυξη και την ευημερία για όλους.

δ. Κλείνοντας την εισήγησή του, ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Κώστας Σημίτης τόνισε για μια ακόμη φορά την ανάγκη, οι Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές να προχωρήσουν στην οικοδόμηση μιας **Πολιτικής και Κοινωνικής Ένωσης**, λέγοντας χαρακτηριστικά: **“Αυτή είναι η πραγματική πρόκληση που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε κατά την αυγή του 21ου αιώνα και μετά τη θεσμοθέτηση του ενιαίου νομίσματος”**.